

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים

ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים

מועד הבחינה: קיץ תשע"ו, 2016

מספר השאלון: 136,001206

תנ"ך

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעתיים וארבעים וחמש דקות.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה חמישה פרקים.
פרק ראשון – ספר בראשית	–	(12x2)	–	24 נקודות
פרק שני – היסטוריוגרפיה ונבואה	–	(20x2)	–	40 נקודות
פרק שלישי – נושאי החובה	–	(6x3)	–	18 נקודות
פרק רביעי – נושאי ההרחבה	–	(6x1)	–	6 נקודות
פרק חמישי – קטע שלא נלמד	–	(4x3)	–	12 נקודות
סה"כ	–		–	100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים, בלי תוספות ובלי תרגום. מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.
- ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד. (2) התרכז ב**נושא**. שים לב לכתב, לכתוב ולפיסוק.

הערה: בקטעים מן התנ"ך השם המפורש בא בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה). רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

השאלות

פרק ראשון — ספר בראשית (24 נקודות)

ענה על שתי השאלות 1-2.

בכל שאלה ענה על סעיף א — חובה (7 נקודות) ועל אחד מן הסעיפים ב-ג (5 נקודות).
(לכל שאלה — 12 נקודות)

1. קרא בראשית, ב' 4-17.

ד אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים: וכל ושיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם יצמח כיל לא המטיר ה' אלהים על הארץ ואדם אין לעבר את האדמה: ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה: וליצר ה' אלהים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה: ח ויטע ה' אלהים גן בעדן מקדם וישם שם את האדם אשר ט יצר: ויצמח ה' אלהים מן האדמה כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע: ונהר יצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים: שם האחד פישון הוא הסובב את כל ארץ החוילה יב אשר שם הזהב: וזהב הארץ ההוא טוב שם הברזל ואבן יג השהם: ושם הנהר השני גיחון הוא הסובב את כל ארץ כוש: ושם הנהר השלישי תיך הוא ההלך קדמת אשור טו ונהר הרביעי הוא פרתי: ויקח ה' אלהים את האדם וינחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה: ויצו ה' אלהים על האדם יז לאמר מפל עץ הגן אכל תאכל: ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות:

ענה על סעיף א (חובה).

- א. קרא פסוקים 5-7 ופסוקים 15-17 בקטע שלפניך וגם בראשית, א', 26-30. יש הטוענים כי המעמד של האדם בפרק א' גבוה יותר ממעמדו בפרק ב'. בסס טענה זו על שתי ראיות מן הכתוב, והסבר בל אחת מן הראיות.

ענה על אחז מן הסעיפים ב-ג.

- ב. יש המפרשים כי בעקבות האכילה מפרי עץ הדעת התעורר באדם ובחיה היצר המיני.
- (1) הסבר כיצד הנאמר ב**בראשית**, ג', 7 עשוי לתמוך בפירוש זה. (2 נקודות)
- (2) קרא גם בראשית, ד', 1. הסבר כיצד שם העץ "עץ הדעת" והמסופר בפרק ד', 1 עשויים לבסס פירוש זה. (3 נקודות)
- ג. קרא פסוק 7 בקטע שלפניך ואת הקטע מן המיתוס הבבלי "אנומה אליש" (לוח שיש, שורות 29-34) שלפניך:
- "קָנְגוּ, הוּא אֲשֶׁר חָרַר מְדוּן,
עוֹדֵר אֶת תְּאֻמַּת וִיאֲסוֹר מִלְחָמָה.
לְכָדוּתוֹ וְחִתּוּיָקוּתוֹ לִפְנֵי אֵאֵה,
שָׁתוּ עֲלָיו אֲשֶׁם, בָּתְרוּ וְדִיֵּי דְמוֹ-
בְדְמוּ בְרָא (אֵאֵה) אָדָם,
נָתַן (עֲלָיו) עֲמַל הָאֱלִים - וְאֵת הָאֱלִים שָׁלַח.
- (1) על פי הקטע מ**בראשית**, ב' ועל פי הקטע מ"אנומה אליש" שלפניך, מהו החומר שהאדם נברא ממנו? (2 נקודות)
- (2) על סמך החומרים שהזכרת בתת-סעיף (1), באיזה מן הקטעים הדמיון בין האדם לאל הבורא רב יותר, לדעתך? נמק את תשובתך. (3 נקודות)

/המשך בעמוד 4/

א ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את-אברהם ויאמר
 ב אליו אברהם ויאמר הנני: ויאמר קח-נא את-בנך את-
 יחידך אשר-אהבת את-יצחק ולך-לך אל-ארץ המדינה
 ג והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליך: וששם
 אברהם בפקד ויחבש את-חמרו ויקח את-שני נעריו אתו
 ואת יצחק בנו ויבקע עצי עלה ויקם ולך אל-המקום אשר-
 ד אמר-לו האלהים: ביום השלישי וישא אברהם את-עיניו
 ה וירא את-המקום מרחק: ויאמר אברהם אל-נעריו שבו-לכם
 פה עם-החמור ואני והנער נלכה עד-פה ונשתחוה ונשובה
 ו אליכם: ויקח אברהם את-עצי העלה וישם על-יצחק בנו
 ז ויקח בידו את-האש ואת-המאכלת וילכו שניהם יחדו:
 ח ויאמר יצחק אל-אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני
 ט ויאמר הנה האש והעצים ואיפה השה לעלה: ויאמר אברהם
 י אלהים יראה-לו השה לעלה בני וילכו שניהם יחדו: ויבאו
 יא אל-המקום אשר אמר-לו האלהים ויבן שם אברהם את-
 יב המזבח ויערך את-העצים ויעקד את-יצחק בנו וישם אתו
 יג על-המזבח מומעל לעצים: וישלח אברהם את-ידו ויקח
 יד את-המאכלת לשחט את-בנו: ויקרא אליו מלאך ה':
 יה מן-השמים ויאמר אברהם ויאמר הנני: ויאמר אל-
 יו תשלח ידך אל-הנער ואל-תעש לו מאומה פני עתה ידעתי
 יא כי-ירא אלהים אתה ולא חשבת את-בנך את-יחידך ממני:
 יב וישא אברהם את-עיניו וירא והנה איל אחד נאחו בסבך
 יג בקרניו ולך אברהם ויקח את-האיל והעלה לעלה תחת
 יד בנו: ויקרא אברהם שם-המקום ההוא ה': ויראה אשר
 יה אמר היום בחר ה': יראה: ויקרא מלאך ה': אל-אברהם
 יז שנית מן-השמים: ויאמר בי נשבעתי נאם ה': כי יען אשר
 יח עשית את-הדבר הזה ולא חשבת את-בנך את-יחידך: כי-
 יט בך אברכה והרבה ארבה את-זרעך ככוכבי השמים ונחול
 כ אשר על-שפת הים וירש זרעך את שער איביו: והתברכו

יֵט בְּזִרְעֶךָ כָּל גֵּוֵי הָאָרֶץ יִקְבּוּ אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקוֹלִי: וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם
אֶל-נַעֲרָיו וַיִּקְמוּ וַיִּלְכּוּ יַחְדָּו אֶל-בְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם
בְּבְאֵר שֶׁבַע:

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים 1-3 בקטע שלפניך.

(1) ציין מה הן שלוש ההוראות של ה' לאברהם, על פי סדר הופעתן. הסבר מדוע הן מובאות בסדר זה. (4 נקודות)

(2) בפסוק 3 יש רצף של פעולות המעידות על הדרך שבה מילא אברהם את צו ה'.

מה אפשר ללמוד על אברהם מן הדרך שבה מילא את צו ה'? (3 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. בקטע שלפניך מתוארת מערכת יחסים קרובה ואוהבת בין אב לבן.

בסס קביעה זו על שתי ראיות מן הכתוב, והסבר כל אחת מן הראיות.

ג. קרא פסוק 12 בקטע שלפניך וגם את דברי י' אבישור:

[בכנען] [...] ידועים מקרים שבעת סכנה הקריב האב [...] את בנו לאלוהיו כדי להרחיק את

הסכנה ולהביא ישועה אלוהית.

(יצחק אבישור, עולם התנ"ך, בראשית)

(1) הסבר מהי מטרת הקרבת הבנים בכנען בעת העתיקה, ומהי המטרה של עקדת יצחק.

(3 נקודות)

(2) קרא פסוקים 10-13 בקטע שלפניך.

ציין מהו ההבדל בין המעשה של אברהם ובין המעשה המתואר בקטע המצוטט

שלפניך. (2 נקודות)

/המשך בעמוד 6/

פרק שני — היסטוריוגרפיה ונבואה (40 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 3-5.

בכל שאלה שבחרת, ענה על סעיף א — חובה (8 נקודות) ועל שניים מן הסעיפים ב-ד (לכל סעיף — 6 נקודות).

(לכל שאלה — 20 נקודות)

3. קרא מלכים א, י"ט, 1-18.

ויגד אחאב

לְאִיזָבֵל אֵת כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהֵיוּ וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר הָרַג אֶת-
 ב כָּל-הַנְּבִיאִים בְּחָרֵב: וְתִשְׁלַח אִיזָבֵל מִלֶּאךְ אֶל-אֱלֹהֵיוּ לֵאמֹר
 כֹּה-יַעֲשׂוּן אֱלֹהִים וְכֹה יִסְפֹּן כִּי-כַעַת מָחָר אֲשִׁים אֶת-נַפְשְׁךָ
 ג כַּנֶּפֶשׁ אֶחָד מֵהֶם: וַיֵּדָא וַיִּקָּם וַיֵּלֶךְ אֶל-נַפְשׁוֹ וַיָּבֵא בְּאֹר שֶׁבַע
 ד אֲשֶׁר לַיהוָה וַיִּנַּח אֹתָם נֶעְרוֹ שֵׁם: וְהוּא הֵלֶךְ בְּמַדְבַּר הַדֶּדֶךְ יוֹם
 וַיָּבֵא וַיֵּשֶׁב תַּחַת רֹתֶם אַחַת וַיִּשְׁאַל אֶת-נַפְשׁוֹ לְמוֹת וַיֹּאמְרוּ
 ה רֵב עֲתָה הֵ: קַח נַפְשִׁי כִּי לֹא-טוֹב אֲנִכִּי מֵאַבְתִּי: וַיִּשְׁכַּב
 וַיִּישָׁן תַּחַת רֹתֶם אֶחָד וְהִנֵּה-זֶה מִלֶּאךְ נֹגֵעַ בּוֹ וַיֹּאמְרוּ לוֹ קוּם
 ו אֲכֹל: וַיִּבֹט וְהִנֵּה מִרְאֲשֵׁתוֹ עֶגְת רִצְפִים וְעַפְחַת מִים וַיֵּאכַל
 ז וַיִּשֶׁת וַיִּשְׁכַּב וַיִּשְׁכַּב מִלֶּאךְ הֵ: שְׁנֵית וַיִּגַּע בּוֹ וַיֹּאמְרוּ
 ח קוּם אֲכֹל כִּי רֵב מִמֶּךָ הַדֶּדֶךְ: וַיִּקָּם וַיֵּאכַל וַיִּשְׁתֶּה וַיֵּלֶךְ
 ט בְּכַח הָאֲכִילָה הֵינָא אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה עַד הַדֶּ-
 י הָאֱלֹהִים חָרַב: וַיָּבֵא-שֵׁם אֶל-הַמַּעֲרָה וַיִּלֶן שֵׁם וְהִנֵּה דִבְרֵ-
 י הֵ: אֱלֹהֵי וַיֹּאמְרוּ לוֹ מִה-לֵךְ פֹּה אֱלֵיהֶוּ: וַיֹּאמְרוּ קָנָא קָנָאתִי
 לַהֵ: אֱלֹהֵי צְבָאוֹת כִּי-עֲזָבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-
 יא מִזְבְּחֹתֶיךָ הָרִסוּ וְאֶת-נְבִיאֶיךָ הָרְגוּ בְּחָרֵב וְאוֹתָר אֲנִי לְבָדִי
 וַיִּבְקְשׁוּ אֶת-נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ: וַיֹּאמְרוּ צֵא וְעַמְדַת בְּהַר לְפָנַי
 יב הֵ: וְהִנֵּה הֵ: עֵבֶר וְרוּחַ גְּדוּלָה וְחֹזֶק מִפָּרֶק הַרִים וּמִשֶּׁבֶר
 סְלַעִים לְפָנַי הֵ: לֹא בְרוּחַ הֵ: וְאַחַר הָרוּחַ רָעַשׁ לֹא בְרַעַשׁ
 יג הֵ: וְאַחַר הָרַעַשׁ אִישׁ לֹא בָאֵשׁ הֵ: וְאַחַר הָאֵשׁ קוֹל
 יד דְּמָמָה דָּקָה: וַיְהִי וּבְשִׁמְעַ אֱלֹהֵיוּ וַיִּלֹּט פָּנָיו בְּאַדְרָתוֹ
 וַיֵּצֵא וַיַּעֲמֵד פֶּתַח הַמַּעֲרָה וְהִנֵּה אֱלֹהֵי קוֹל וַיֹּאמְרוּ מִה-לֵךְ
 י הֵ: אֱלֹהֵיוּ: וַיֹּאמְרוּ קָנָא קָנָאתִי לַהֵ: אֱלֹהֵי צְבָאוֹת
 כִּי-עֲזָבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-מִזְבְּחֹתֶיךָ הָרִסוּ וְאֶת-
 נְבִיאֶיךָ הָרְגוּ בְּחָרֵב וְאוֹתָר אֲנִי לְבָדִי וַיִּבְקְשׁוּ אֶת-נַפְשִׁי
 ט לְקַחְתָּהּ: וַיֹּאמְרוּ הֵ: אֱלֹהֵי לָךְ שׁוֹב לְדַרְכְּךָ

אחד

/המשך בעמוד 7/

מִדְבַרְהָ דְמֹשֶׁק וּבָאתִי וּמְשַׁחַת אֶת-חֹזְאֵל לְמֶלֶךְ עַל-אֲדָם:
 טו וְאֵת יְהוָה בֶּן-נְמוֹשֵׁי תִמְשַׁח לְמֶלֶךְ עַל-יִשְׂרָאֵל וְאֶת-אֱלֹהֵי שָׁעַ
 יי בֶּן-שֹׁפֵט מֵאֵבֶל מְחֹלָה תִמְשַׁח לְנָבִיא תַחְתֶּיךָ: וְהִיָּה הַנְּמַלֵּט
 מִחֶרֶב חֹזְאֵל יָמִית יְהוָה וְהַנְּמַלֵּט מִחֶרֶב יְהוָה יָמִית אֱלֹהֵי שָׁעַ:
 יח וְהִשְׁאֲרֵתִי בְיִשְׂרָאֵל שְׁבַעַת אֲלָפִים כָּל-הַדְּרָכִים אֲשֶׁר לֹא-
 יָדָעוּ לַפְעֵל וְכָל-הַפֶּה אֲשֶׁר לֹא-נִשְׁקָ לֹו:

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים 1-10 בקטע שלפניך.

(1) על פי פסוקים אלה, מהו הלך הרוח שאליהו שרוי בו? בסס את דבריך על הכתוב.

(2 נקודות)

(2) הסבר שתי סיבות להלך רוח זה. בסס את דבריך על הכתוב. (6 נקודות)

ענה על שניים מן הסעיפים ב-ד.

ב. (1) בקטע שלפניך מלאך ה' פונה אל אליהו פעמיים ואומר לו לאכול.

מהו הדבר שהוסיף המלאך בפנייתו השנייה לאליהו, ומהי הסיבה לתוספת זו?

(3 נקודות)

(2) המילה "רב" מוזכרת בדברי אליהו בפסוק 4 ובפנייה השנייה של מלאך ה' לאליהו

בפסוק 7.

הסבר את משמעות המילה "רב" על פי הקשרה בכל אחד מן הפסוקים.

(3 נקודות)

ג. קרא פסוק 10 בקטע שלפניך.

(1) אליהו מאשים את העם בכמה מעשים חמורים. ציין שניים מהם. (2 נקודות)

(2) קרא פסוקים 15-18 בקטע שלפניך.

לדעתך, האם ה' מקבל את דברי ההאשמה של אליהו? הסבר, ובסס את דבריך על

הכתוב. (4 נקודות)

ד. ממחזור סיפורי אליהו נראה שאליהו היה נביא קיצוני ובלתי מתפשר.

(1) על פי פסוקים 11-12, בדברי ה' מובעת ביקורת על התנהגות זו של אליהו.

הסבר קביעה זו. (3 נקודות)

(2) על פי פסוקים 11-14 בקטע שלפניך, האם הבין אליהו את הביקורת הזאת של ה'

ולמד ממנה? בסס את דבריך על הכתוב. (3 נקודות)

מלכים ב, ט"ו, 1-22

בשנת

א עשרים ושבע שנה לירבעם מלך ישראל מלך עזריה בן
 ב אמציה מלך יהודה: בן־שש עשרה שנה היה במלכו
 ג וחמשים ושתים שנה מלך בירושלם ושם אמו יכליהו
 ד מירושלם: ויעש הישר בעיני ה' ככל אשר־עשה אמציהו
 ה אביו: רק הבמות לא־סרו עוד העם מזבחים ומקטרים
 ו בבמות: וינגע ה' את־המלך ויהי מצרע עד־יום מתו
 ז וישב בבית החפשיית ויותם בן־המלך על־הפית שפט את־
 ח עם הארץ: ויתר דברי עזריהו וכל־אשר עשה הלא־הם
 ט כתובים על־ספר דברי הימים למלכי יהודה: וישב עזריה
 י עם־אבתיו ויקברו אתו עם־אבתיו בעיר דוד ומלך יותם בנו
 יא בשנת שלשים ושמנה שנה לעזריהו
 יב מלך יהודה מלך זכריהו בן־ירבעם על־ישראל בשמרון
 יג ששה חדשים: ויעש הרע בעיני ה' כאשר עשו אבתיו לא
 יד סר מחטאות ירבעם בן־נבט אשר החטיא את־ישראל:
 טו ויקטר עליו שלם בן־יבש ויבהו קבל־עם ומיתתו ומלך
 טז תחתיו: ויתר דברי זכריה הנם כתובים על־ספר דברי הימים
 יז למלכי ישראל: הוא דבר ה' אשר דבר אל־יהוא
 יח לאמר בני רביעים ישבו לך על־כסא ישראל ויהי־
 יט בן: שלום בן־יבש מלך בשנת שלשים ותשע
 כ שנה לעזיה מלך יהודה ומלך ירח־ימים בשמרון: ויעל
 כא מנחם בן־גדי מתרצה ובא שמרון ויך את־שלום בן־יבש
 כב בשמרון ומיתתו ומלך תחתיו: ויתר דברי שלום וקשרו
 כג אשר קשר הנם כתובים על־ספר דברי הימים למלכי
 כד ישראל: אז יבה־מנחם את־תפסח ואת־כל־אשר־בה
 כה ואת־גבוליה מתרצה כי לא פתח ויך את כל־ההרותיה
 כו בקע: בשנת שלשים ותשע שנה לעזריה מלך
 כז יהודה מלך מנחם בן־גדי על־ישראל עשר שנים בשמרון:
 כח ויעש הרע בעיני ה' לא־סר מעל חטאות ירבעם בן־נבט

ט אֲשֶׁר־הִחֲטִיִּיא אֶת־יִשְׂרָאֵל כָּל־יָמָיו: בָּא פֹּל מֶלֶךְ־אֲשׁוּר עַל־
הָאָרֶץ וַיִּהְיֶה מִנְחָם לְפֹל אֶלֶף פְּנֵי־כֶסֶף לְהֵיוֹת יָדָיו אֵתוֹ
כ לְהַחֲזִיק הַמַּמְלָכָה בְּיָדוֹ: וַיֵּצֵא מִנְחָם אֶת־הַכֶּסֶף עַל־יִשְׂרָאֵל
עַל כָּל־גְּבוּרֵי הַחַיִל לְתֵת לְמֶלֶךְ אֲשׁוּר חֲמִשִּׁים שֶׁקֶלִים כֶּסֶף
כא לְאִישׁ אֶחָד וַיֵּשֶׁב מֶלֶךְ אֲשׁוּר וְלֹא־עָמַד שָׁם בְּאֶרֶץ: וַיִּתֵּן
דְּבָרֵי מִנְחָם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הִלּוּ־אֲהֵם בְּתוֹכָם עַל־סֵפֶר
כב דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֵּשֶׁב מִנְחָם עִם־אֲבֹתָיו וַיְמַלֶּךְ
פְּקַח־הַבְּנוֹ תַחֲתָיו:

מלכים ב, ט"ו, 27-29

בְּשָׁנָת

כו

חֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה לַעֲזַרְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה מֶלֶךְ פְּקַח בֶּן־
כה רַמְלִיָּהוּ עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשִׁמְרוֹן עֶשְׂרִים שָׁנָה: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי
ה': לֹא סָר מִן־חַטָּאוֹת יְדָבָעַם בֶּן־נָבֹט אֲשֶׁר הִחֲטִיִּיא אֶת־
כט יִשְׂרָאֵל: בַּיָּמִי פְּקַח מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בָּא תְּגַלַּת פְּלֹאֶסֶף מֶלֶךְ־
אֲשׁוּר וַיִּקַּח אֶת־עֵיִן וְאֶת־אֶבֶל בֵּית־מַעֲכָה וְאֶת־יְנוּחַ וְאֶת־
קֹדֶשׁ וְאֶת־חֲצוֹר וְאֶת־הַגְּלֵעָד וְאֶת־הַגְּלִילָה כֹּל אֶרֶץ נַפְתָּלִי
וַיְגַלֵּם אֲשׁוּרָה:

(שים לב: סעיפי השאלה בעמוד הבא)

ענה על סעיף א (חובה)

א. ירבעם בן נבט מוזכר בפסוק 9 ובפסוק 18, אף על פי שמלך כמאתיים שנה לפני שאירעו המאורעות המתוארים בפסוקים אלה. מהי התרומה של הזכרת ירבעם בפרק זה? הסבר.
ענה על שניים מן הסעיפים ב-ד.

ב. (1) בקטעים שלפניך יש סקירה של המלכים שמלכו בישראל וביהודה, ונאמר שבזמן

שבישראל מלכו חמישה מלכים, ביהודה מלך אחד, עזריה / עוזיהו.

מהו הרעיון שההיסטוריוגרף מבקש להביע באמצעות סקירה זו? (3 נקודות)

(2) קרא את דברי ב' עודד ומ' קוכמן שלפניך:

...כשנצטרע [חלה בצרעת] עוזיהו (= עזריהו), שימשו יותם בנו ואחריו גם אחו נכדו שותפים במלוכה.

(ב' עודד, מ' קוכמן, עולם התנ"ך, מלכים ב)

הכתוב המקראי שלפניך אינו מזכיר במפורש שיותם ואחו היו שותפים במלוכה של עוזיהו.

כיצד אירעה הזכרת מידע זה מחזקת את הרעיון שציינת בתת-סעיף (1)? הסבר.

(3 נקודות)

ג. קרא פסוקים 16, 19-20 שלפניך.

(1) בפסוק 16 מוזכרת העיר האשורית "תפסח". יש חוקרים המעדיפים לקרוא "תפוח" (עיר בממלכת ישראל) במקום "תפסח".

הסבר מדוע הקריאה "תפוח" מציגה את מנתם באור שלילי מאוד.

(3 נקודות)

(2) מדוע האמור בפסוקים 19-20 יכול לשלול את הקריאה "תפסח"? (3 נקודות)

ד. קרא פסוקים 27-29 שלפניך.

(1) בימי פקח בן רמליהו התחיל השלב הראשון של חורבן ממלכת ישראל.

תאר שלב זה, ובסס את דבריך על הכתוב. (4 נקודות)

(2) קרא גם מלכים ב, י"ז, 6.

מהי השנה (הלועזית) שבה התרחש האירוע המתואר בפסוק זה? (2 נקודות)

5. קרא ישעיה, א', 1-9, 18-23.

ישעיה א' 1-9

א חֲזוֹן יִשְׁעִיָּהוּ בֶן-אֲמוּן אֲשֶׁר חָזָה עַל-יְהוּדָה וּיְרוּשָׁלַם בְּיָמֵי
 ב עֲזִיָּהוּ יוֹתָם אֲחִי יַחֲזִקִיָּהוּ מַלְכֵי יְהוּדָה: שָׁמְעוּ שְׁמַיִם וְהִאֲזִינוּ
 ג אָרֶץ כִּי יְהִי דְבַר בְּנֵים גְּדִלְתִי וְרוּמָמְתִי וְהֵם פָּשְׁעוּ בִּי: יָדַע
 ד שׂוֹד קָנְהוּ וְחִמּוֹד אֲבוֹס בַּעֲלֵיו יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עַמִּי לֹא
 ה הִתְבּוֹנֵן: הֵיוּ גוֹי חָטָא עִם כְּבֹד עֹן זָרַע מַרְעִים בְּנֵים מִשְׁחִיתִים
 ו עֲזָבוּ אֶת-יְהוָה נֹאֲצוּ אֶת-קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל נִזְדוּ אַחֲזֹר: עַל מִה
 ז תָּכֹן עוֹד תּוֹסִיפוּ סָדָה פֶלֶדֶאֶשׁ לַחֲלִי וְכֹל-לֵבָב הָיוּ: מִכְּף-דָּגֵל
 ח וְעַד-דָּאֵשׁ אֵינְבוּ מִתָּם פָּצַע וְחַבּוּרָה וּמִכָּה טָרִיָּה לֹא-זָרוּ
 ט וְלֹא חֲבָשׁוּ וְלֹא רִפְכָּה בְּשִׁמּוֹן: אֲרִצְכֶם שִׁמְמָה עֲרִיכֶם שִׁרְפּוֹת
 י אֵשׁ אֲדַמְתֶּכֶם לִנְגִדְכֶם זָרִים אֲכָלִים אֶתְהוּ וּשְׁמָמָה כְּמַהֲפַכַת
 יא זָרִים: וְנֹתְרָה בַת-צִיּוֹן כְּסֶכֶה בְּכָרִם כְּמַלּוּנָה בְּמִקְשָׁה כְּעִיר
 יב נְצוּרָה: לֹלִי יְהִי צְבָאוֹת הוֹתִיר לָנוּ שָׂרִיד כְּמַעֲט כְּסָרִם
 יג הֵינּוּ לַעֲמֻדָה דְּמִינוּ:

ישעיה א' 18-23

יד לְכוּ-נָא וְנִכְחַתָּה יֹאמֶר יְהוָה אֲסִיָּהוּ
 טו חֲטָאִיכֶם כְּשֵׁנִים כְּשֵׁלֵג יִלְכְּנוּ אֲסִיָּהוּ אֲדִימוּ כְּתוֹלַע כְּצִמְד יִהְיוּ:
 טז אֲסִיָּהוּ תֵּאָבֹו וּשְׁמַעְתֶּם טוֹב הָאָרֶץ תֹּאכְלוּ: וְאֲסִיָּהוּ תִמְאָנוּ
 יז וּמְדִיתֶם חֲרָב תֹּאכְלוּ כִּי פִי יְהִי דְבַר: אֵיכָּה
 יח הִיִּתְהוּ לְיוֹנָה קָרִיָּה נֹאֲמָנָה מִלֵּאֲתִי מִשְׁפָּט צָדִק יִלֵּן בְּהָ וְעִתָּהּ
 יט מְרִצְחִים: כְּסֶפֶךְ הִיָּה לְסִיגִים כְּבֹאֲךָ מִהוֹל בְּמַיִם: שָׂרִיד
 כ סוֹדֵרִים וְחַבְרֵי גִנְבִים כִּלּוּ אֶתְהוּ וְדָרְךָ שְׁלֹמֹנִים יִתּוֹם לֹא
 כא יִשְׁפֹטוּ וְרִיב אֲלִמְנָה לֹא-יָבֹוּ אֲלֵיהֶם:

ענה על סעיף א (חובה).

א. בפסוקים 1-9 שלפניך נרמז על אירוע הרסני שהתרחש ביהודה בימי חזקיהו.

(1) מהו האירוע, ובאיזו שנה (לועזית) התרחש אירוע זה? (4 נקודות).

(2) על פי פסוקים 7-8, מה היו התוצאות של האירוע שהזכרת בתת-סעיף (1)?

(4 נקודות)

ענה על שניים מן הסעיפים ב-ד.

ב. בפסוקים 2-3 שלפניך אלוהים טוען טענה קשה נגד העם.

(1) על פי פסוק 2, מהי טענה זו? (3 נקודות)

(2) ציין את אחד מן הדימויים המוזכרים בפסוק 3, והסבר כיצד הוא מדגיש את הטענה

שבפסוק 2.

(3 נקודות)

ג. קרא פסוקים 18-20 שלפניך.

(1) ה' מבטיח לעם שינוי. מהו שינוי זה? (3 נקודות)

(2) מהי הפעולה של העם שתאפשר את השינוי שציינת בתת-סעיף (1), ומהי הפעולה

שתמנע אותה? (3 נקודות)

ד. קרא פסוקים 21-23 שלפניך.

(1) בפסוקים אלה הנביא מבקר את המצב החברתי השורר ביהודה.

הבא מן הכתוב שתי דוגמאות למצב חברתי זה, והסבר אותן. (3 נקודות)

(2) קרא גם מלכים ב, י"ח, 5-6.

האם הביקורת של הנביא עולה בקנה אחד עם המסופר על תקופתו במלכים ב, י"ח,

6-5? נמק. (3 נקודות)

פרק שלישי — נושאי החובה (18 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 6-9 (לכל שאלה — 6 נקודות).

חוק

6. קרא דברים ו', 10-14.

וְהָיָה כִּי יִבְיֹאֲרוּ הָאֱלֹהִים

א אֱלֹהֵיךָ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְאֵיזַחַק
 וְלִיעֲקֹב לֵאמֹר לְתַת לְךָ עָרִים גְּדֹלוֹת וְטֹבַת אֲשֶׁר לֹא-יִבְנֶינָהּ וּבָתִּים
 מְלֵאִים כָּל-טוֹב אֲשֶׁר לֹא-מִלֵּאת וּבְדַת חֲצוּבִים אֲשֶׁר לֹא-
 ב בָּעֵצִים כְּרָמִים וְיִיתִים אֲשֶׁר לֹא-נִטְעַת וְאִכְלַת וּשְׁבַעַת: הַשֶּׁמֶר
 לְךָ פְּנֵי-שֹׁמֵר אֶת-הָאֱלֹהִים הַיּוֹצֵאֲךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית
 ג עֲבָדִים: אֶת-הָאֱלֹהִים תִּירָא וְאֹתוֹ תַעֲבֹד וּבְשֵׁמוֹת שְׁבַע: לֹא
 תִּלְכֹּן אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֶיכֶם:

- א. מה הן שתי האזהרות שבפסוקים אלה? (2 נקודות)
- ב. הבא מן הקטע נימוק לכל אחת מן האזהרות, והסבר אותן. (4 נקודות)

חכמה

7. קרא איוב א', 6-12.

וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים
 ז לְהִתְיַבֵּב עַל-הָאֱדֹמִים וַיָּבֹא גַם-הַשָּׁטָן בְּתוֹכָם: וַיֹּאמֶר ה':
 ח אֶל-הַשָּׁטָן מֵאֵינן תָּבֵא וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת-ה': וַיֹּאמֶר מִשׁוֹט
 בָּאָרֶץ וּמִהַתְהַלֵּךְ בָּהּ: וַיֹּאמֶר ה': אֶל-הַשָּׁטָן הֲשַׁמַּת לְבַבְךָ
 עַל-עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵינן כָּמֹהוּ בָאָרֶץ אִישׁ תָּם וַיִּשָּׁר יֵרָא אֱלֹהִים
 ט וּסָר מֵרַע: וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת-ה': וַיֹּאמֶר הַחֲנָם יָרָא אִיּוֹב
 י אֱלֹהִים: הֲלֹא-אֶת שִׁכְתְּךָ בָעָדוּ וּבְעַד-בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ
 יא מִסָּבִיב מַעֲשֵׂה יָדָיו בְּרִכַּת וּמְקַנְהוּ פָרֶץ בָּאָרֶץ: וְאוֹלָם שְׁלַח-
 יב נָא יָדְךָ וְגַע בְּכָל-אֲשֶׁר-לוֹ אִם-לֹא עַל-פְּנֵיךָ בְּרַכְךָ: וַיֹּאמֶר
 ה': אֶל-הַשָּׁטָן הִנֵּה כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ בְּיָדְךָ רַק אֵלָיו אֶל-תִּשְׁלַח
 ידְךָ וַיֵּצֵא הַשָּׁטָן מֵעַם פְּנֵי ה':

- א. הסבר את הטענה של השטן בנוגע ליראת האלוהים של איוב. בסס את דבריך על הכתוב. (3 נקודות)
- ב. מה השטן מציע לעשות כדי להוכיח את טענתו? (3 נקודות)

/המשך בעמוד 15/

נביאי אמת ושקר

8. קרא דברים י"ח, 18-22.

ח נְבִיא אֱקִים לָהֶם מִקֶּרֶב אֲחֵיהֶם כְּמוֹן וְנִתְּתִי דְבַרִי
 ט בְּפִי וְדַבֵּר אֲלֵיהֶם אֶת כָּל-אֲשֶׁר אֶצְוֶנוּ: וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר
 לֹא-שָׁמַע אֶל-דְּבַרִי אֲשֶׁר יְדַבֵּר בְּשֵׁמִי אֲנִי אֲדַרֵּשׁ מֵעַמּוֹ:
 כ אֲךָ הַנְּבִיא אֲשֶׁר יֵיזַד לְדַבֵּר דְּבַר בְּשֵׁמִי אֶת אֲשֶׁר לֹא-צִוִּיתִי
 לְדַבֵּר וְאֲשֶׁר יְדַבֵּר בְּשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וּמַת הַנְּבִיא הַהוּא:
 כא וְכִי תֹאמַר בְּלִבְּךָ אֵיכָה גִדַע אֶת-הַדְּבַר אֲשֶׁר לֹא-דִבַּרְוּ
 כב ה': אֲשֶׁר יְדַבֵּר הַנְּבִיא בְּשֵׁם ה': וְלֹא-יְהִיָּה הַדְּבַר וְלֹא
 יבֹא הוּא הַדְּבַר אֲשֶׁר לֹא-דִבַּרְוּ: ה': מִזֶּדֶן דְּבַר הַנְּבִיא לֹא
 תְּגוֹד מִמֶּנּוּ:

- א. על פי פסוקים 18-20, מהו ההבדל בין נביא אמת לנביא שקר? בסס את דבריך על הכתוב.
 (2 נקודות)
- ב. (1) על פי פסוקים 21-22, מהו הקריטריון שעל פיו אפשר לדעת אם נבואה היא
 נבואת שקר? בסס את דבריך על הכתוב. (2 נקודות)
- (2) מהו החיסרון של קריטריון זה? (2 נקודות)

תגובות לחורבן ושיבת ציון

9. קרא ישעיה מ', 3-5.

ג קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר פָּנּוּ דֶדֶךְ: ה'
 ד יִשְׂרָאֵל בְּעֵרְבָה מְסֻלָּה לֹא-לְהִינּוּ: כָּל-גִּיּוֹא יִנְשֵׂא וּכְלֵהָר וּגְבֻעָה
 ה יִשְׁפְּלוּ וְהִיָּה הָעֵקֶב לְמִישׁוֹר וְהַרְבָּסִים לְבִקְעָה: וּגְלָה כְּבוֹד
 ה': וְרָאוּ כָּל-בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִי ה': דִּבֶּר:

הנביא מתאר שינוי שיחול בטבע.

- א. מהו שינוי זה? (3 נקודות)
- ב. קרא גם ישעיה, מ"ח, 20: "צאו מבבל בְּרַחוּ מִכַּשְׂדִּים."
 על פי פסוק זה, מהי המטרה של הנביא בתיאור השינוי שיחול בטבע? (3 נקודות)

פרק רביעי – נושאי ההרחבה (6 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 10-13 (6 נקודות).

חוק

10. קרא דברים י"ז, 8-13.

ח פִּי יִפְלֹא מִמֶּךָ דְבַר לְמִשְׁפָּט בֵּין יָדָם וּלְדָם בֵּין יָדָיו לְדָיו וּבֵין
 נִגְעָה לְנִגְעָה דְבַרֵי רִיבֹת בְּשַׁעֲדֶיךָ וּקְמַת וְעֲלִית אֶל־הַמָּקוֹם
 ט אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֶיךָ בּוֹ: וּבֵאת אֶל־הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְאֶל־
 הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה בַיָּמִים הָהֵם וְדִישַׁת וְהִגִּידוּ לְךָ אֵת דְבַר
 י הַמִּשְׁפָּט: וְעֲשִׂית עַל־פִּי הַדְּבַר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךָ מִן־הַמָּקוֹם
 הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחַר ה' וְשִׁמְרַת לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יֹדוּךָ:
 יא עַל־פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יֹדוּךָ וְעַל־הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ לְךָ
 תַעֲשֶׂה לֹא תִסּוּר מִן־הַדְּבַר אֲשֶׁר־יִגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמָאל:
 יב וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְזָדוֹן לְבִלְתִּי שְׂמוֹעַ אֶל־הַכֹּהֵן הָעֹמֵד
 לְשֹׁרֵת שֵׁם אֲתֹהֵ אֱלֹהֶיךָ אוֹ אֶל־הַשֹּׁפֵט וּמֵת הָאִישׁ הַהוּא
 יג וּבְעֶרְתָּ הָרַע מִיִּשְׂרָאֵל: וְכָל־הָעָם יִשְׁמְעוּ וִירָאוּ וְלֹא יִזְיִדוּן
 עוֹד:

- א. הבא מן הכתוב שתי ראיות לסמכותו הבלתי מעורערת של בית הדין היושב במקום שבו יבחר ה': (3 נקודות)
- ב. לדעתך, האם סמכות זו תורמת לחברה או מסכנת אותה? נמק את תשובתך. (3 נקודות)

חכמה

11. קרא איוב, ל"ח, 1-4.

א וַיַּעַן הָאֱלֹהִים אֶת-אִיּוֹב
 ב מִנְהַסְעָרָה וַיֹּאמֶר: מִי זֶה מוֹחֲשֵׁיךָ עֲצָה בְּמַלְּכֵי בְּלִי דַעַת: אֲדָרִי
 ד נָא כִגְדֹר הַלְצִיךָ וְאַשְׁאֲלֶךָ וְהוֹדִיעַנִי: אֵיפֹה הָיִיתָ בְּיַסְרֵי-
 אֲרָץ הַגֹּדֵר אֲסִידְעַת בִּינָה:

- א. הסבר את המסר שה' מפנה אל איוב בקטע זה באמצעות השאלות הרטוריות. (3 נקודות)
- ב. האם המסר של השאלות הרטוריות הוא אכן מענה לאיוב? נמק את תשובתך. (3 נקודות)

נביאי אמת ושקר

12. קרא מלכים א, כ"ב, 13-18.

י והמלאך
 אֱשֶׁה-הָלֶךְ וְלִקְרָא מִיְכִיָּהוּ דֹבֵר אֱלֹהִים לְאָמֹר הִנֵּה-נָא דְבַרְי
 הַנְּבִיאִים פֶּדֶה-אֶחָד טוֹב אֶל-הַמֶּלֶךְ יְהִי-נָא דְבַרְיֶךָ כְּדֹבֵר אֶחָד
 יד מֵהֶם וְדַבַּרְתָּ טוֹב: וַיֹּאמֶר מִיכִיָּהוּ חִי-יְהִי: כִּי אֶת-אֲשֶׁר יֹאמֶר
 ט ה' אֵלַי אֲתוּ אֲדַבֵּר: וַיָּבֹא אֶל-הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו
 מִיכִיָּהוּ הַנֶּלֶךְ אֶל-דַּמַּת גִּלְעָד לְמַלְחָמָה אִם-נִחְדָּל וַיֹּאמֶר
 טו אֵלָיו עֲלֶה וְהַצֵּלח וּנְתַן ה' בְּיַד הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַמֶּלֶךְ
 עַד-כִּמָּה פְעָמִים אָנֹכִי מוֹשְׁבֵי-עֵךְ אֲשֶׁר לֹא-תִדְבַר אֵלַי וְקֹ-
 י אֱמַת בְּשֵׁם ה': וַיֹּאמֶר רְאִיתִי אֶת-כָּל-יִשְׂרָאֵל נֹפְצִים אֶל-
 הַדָּרִים בְּצִאֵן אֲשֶׁר אֵין-לָהֶם דַּעַה וַיֹּאמֶר ה' לֹא-אֲדַנִּים
 ח לְאַלֶּה יִשׁוּבוּ אִישׁ-לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל אֶל-
 יְהוֹשָׁפָט הֲלֹא אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ לֹא-יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי אֲסִדְעֵ:

בפסוקים 15-18 בקטע שלפניך יש ביקורת מרומזת על יחסו של מלך ישראל לדברי נבואה.
 הסבר את הביקורת, ובסס אותה על הכתוב.

/המשך בעמוד 18/

תגובות לחורבן ושיבת ציון

13. קרא יחזקאל, ל"ז, 14-1.

א הִיָּתָה עָלַי יָד־ה' וַיִּצְיֵאֵנִי בְרוּחַ ה' וַיְנִיחֵנִי בְּתוֹךְ הַבְּקָעָה
 ב וְהִיא מְלֵאָה עֲצָמוֹת: וְהֶעֱבִירֵנִי עֲלֵיהֶם סָבִיב וְסָבִיב וְהִנֵּה
 ג רַבּוֹת מְאֹד עַל-פְּנֵי הַבְּקָעָה וְהִנֵּה יִבְשׁוֹת מְאֹד: וַיֹּאמֶר אֵלַי
 ד בֶּן-אָדָם הֲתַחְיֶינָה הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וַאֲמַר אֲדֹנָי ה' אֵתְּךָ
 ה יָדַעְתָּ: וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנְבֵּא עַל-הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וַאֲמַרְתָּ אֲלֵיהֶם
 ו הָעֲצָמוֹת הַיְבֵשׁוֹת שְׁמָעוּ דְבַר-ה': כֹּה אָמַר אֲדֹנָי ה':
 ז לְעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה הִנֵּה אֲנִי מְבִיא בָכֶם רוּחַ וְחַיִּיתֶם: וְנָתַתִּי
 ח עֲלֵיכֶם גִּידִים וְהֶעֱלֵתִי עֲלֵיכֶם בָּשָׂר וְקִרַמְתִּי עֲלֵיכֶם עוֹר וְנָתַתִּי
 ט בָּכֶם רוּחַ וְחַיִּיתֶם וַיִּדְעַתֶם כִּי-אֲנִי ה': וַנִּבְאֲתִי בְּאֲשֶׁר צִוִּיתִי
 י וַהֲיִי-קוֹל כֶּהֱנָבְאִי וְהִנֵּה-דָעַשׁ וְתִקְרְבוּ עֲצָמוֹת עֵצִים אֶל-
 יא עֲצָמוֹ: וְרָאִיתִי וְהִנֵּה עֲלֵיהֶם גִּידִים וּבָשָׂר עֲלֵהּ וַיִּקְרַם עֲלֵיהֶם
 יב עוֹר מִלְּמַעְלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם: וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנְבֵּא אֶל-הַרוּחַ
 יג הִנְבֵּא בֶן-אָדָם וַאֲמַרְתָּ אֶל-הַרוּחַ כֹּה-אָמַר ו אֲדֹנָי ה':
 יד מְאֹד בַּעַד רוּחוֹת בָּאֵי הַרוּחַ וּפְתִי בַּהֲרוּגִים הָאֵלֶּה וַיַּחְיוּ:
 יו וְהִנְבְּאֲתִי בְּאֲשֶׁר צִוִּיתִי וַתִּבְּאֵן בָּהֶם הַרוּחַ וַיַּחְיוּ וַיַּעֲמִדוּ עַל-
 יז רַגְלֵיהֶם תֵּיל גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד: וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן-אָדָם הָעֲצָמוֹת
 יח הָאֵלֶּה כָּל-בֵּית יִשְׂרָאֵל הִמָּה הִנֵּה אֹמְרִים יִבְשׂוּ עֲצָמוֹתֵינוּ
 יט וְאִבְדָּה תְּקוּמָתָנוּ נִגְזַרְנוּ לָנוּ: לָכֵן הִנְבֵּא וַאֲמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה-
 כ אָמַר אֲדֹנָי ה' הִנֵּה אֲנִי פֹתֵחַ אֶת-קַבְרוֹתֵיכֶם וְהֶעֱלִיתִי
 כא אֶתְכֶם מִקַּבְרוֹתֵיכֶם עִמִּי וְהִבְאֲתִי אֶתְכֶם אֶל-אֲדָמַת יִשְׂרָאֵל:
 כב וַיִּדְעַתֶם כִּי-אֲנִי ה' בִּפְתֹתִי אֶת-קַבְרוֹתֵיכֶם וּבִהֲעֵלֹתִי אֶתְכֶם
 כג מִקַּבְרוֹתֵיכֶם עִמִּי: וְנָתַתִּי רוּחִי בָכֶם וְחַיִּיתֶם וְהִנַּחְתִּי אֶתְכֶם
 כד עַל-אֲדָמַתְכֶם וַיִּדְעַתֶם כִּי אֲנִי ה' דְּבַרְתִּי וַעֲשִׂיתִי נְאֻם-
 ה':

בחזון העצמות היבשות שלפניך הנביא יחזקאל מעודד את העם במצוקותיו.

הסבר את המצוקה של העם ואת דברי העידוד של הנביא.

בסס את דבריך על הכתוב.

שים לב: המשך הבחינה בעמוד 20.

/המשך בעמוד 20/

פרק חמישי — קטע שלא נלמד (12 נקודות)

ענה על שאלה 14 חובה ועל שתיים מן השאלות 15-17 (לכל שאלה — 4 נקודות).

קרא יהושע, ט' 1-18.

וַיְהִי כַשְׁמֹעַ
כָּל-הַמְּלָכִים אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בְּהַר וּבְשִׁפְלָה וּבְכָל-חוּף הַיָּם
הַגָּדוֹל אֶל-מוֹל הַלְּבָנוֹן הַחֲתִי וְהָאֲמֹרִי הַכְּנַעֲנִי הַפְּרִזִּי הַחִוִּי
וְהַיְבוּסִי: וַיִּתְקַבְּצוּ יַחְדָּו לְהִלָּחֵם עִם-יְהוֹשֻׁעַ וְעִם-יִשְׂרָאֵל פֹּה
אָחָד:
וַיִּשְׁבִּי גִבְעוֹן שָׁמְעוּ אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה
יְהוֹשֻׁעַ לַיַּרְדֵּן וְלַעֲנִי: וַיַּעֲשׂוּ גַם-הֵמָּה בְּעַדְמָה וַיֵּלְכוּ וַיַּצִּיטוּ
וַיִּקְחוּ שָׂקִים בָּלִים לְחַמּוּדֵיהֶם וְנֹאדוֹת יַיִן בָּלִים וּמִבְּקָעִים
וּמִצַּדְרִים: וַנַּעֲלוֹת בָּלוֹת וּמִטְלָאֵת בְּרַגְלֵיהֶם וּשְׁלֹמוֹת בָּלוֹת
עֲלֵיהֶם וְכָל לֶחֶם צֵידָם יָבֵשׁ הָיָה נִקְדִּים: וַיֵּלְכוּ אֶל-יְהוֹשֻׁעַ
אֶל-הַמִּחֲנֶה הַגֹּלְגַל וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו וְאֶל-אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצָן
רְחוֹקָה בָּאנוּ וְעַתָּה פָּדַתְנוּ לָנוּ בְרִית: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ-יִשְׂרָאֵל
אֶל-הַחִוִּי אוּלַי בְּקִדְבֵי אֲתָה יוֹשֵׁב וְאַיִךְ אֲכֹרוֹת-לָךְ בְּרִית:
וַיֹּאמְרוּ אֶל-יְהוֹשֻׁעַ עֲבָדֶיךָ אֲנַחְנוּ וַיֹּאמְדוּ אֵלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ מִי
אַתֶּם וּמֵאַיִן תִּבְּאוּ: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מֵאַרְצָן רְחוֹקָה מְאֹד בָּאוּ
עֲבָדֶיךָ לָשֵׁם יְיָ: אֱלֹהֶיךָ כִּי-שָׁמַעְנוּ שָׁמְעוּ וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר
עָשָׂה בְּמִצְרַיִם: וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה לְשֵׁנֵי מַלְכֵי הָאֲמֹרִי
אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן לְסִיחוֹן מֶלֶךְ חֲשִׁבוֹן וְלַעֲוֹג מֶלֶךְ-הַבְּשָׁן
אֲשֶׁר בְּעַשְׁתָּרוֹת: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו זְקִינֵינוּ וְכָל-יֹשְׁבֵי אֲרָצֵנוּ
לְאֹמֵד קֹחוּ בְיָדְכֶם צִידָה לַדֶּרֶךְ וּלְכוּ לִקְרֹאתֶם וְאֲמַרְתֶּם
אֵלֵיהֶם עֲבָדֵיכֶם אֲנַחְנוּ וְעַתָּה פָּדַתְנוּ לָנוּ בְרִית: זֶה וְלַחֲמֵנוּ
חָם הַצִּיטִּידְנוּ אֹתוֹ מִבְּתֵינוּ בְּיוֹם צֵאתֵנוּ לְלֶכֶת אֵלֵיכֶם וְעַתָּה
הִנֵּה יָבֵשׁ וְהָיָה נִקְדִּים: וְאֵלֵה נֹאדוֹת הַיַּיִן אֲשֶׁר מִלְּאֵנוּ
חֲדָשִׁים וְהִנֵּה הִתְבַּקְּעוּ וְאֵלֵה שְׁלֹמוֹתֵינוּ וְנַעֲלִינוּ בְּלוֹ מִדְּבַר
הַדֶּרֶךְ מְאֹד: וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים מִצִּידָם וְאֶת-פִּי יְיָ: לֹא שָׂאוּ:
וַיַּעַשׂ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ שְׁלוֹם וַיִּכְרַת לָהֶם בְּרִית לְחַיֹּתָם וַיִּשְׁבְּעוּ
לָהֶם נְשִׂאֵי הָעֵדָה: וַיְהִי מִקְצֵה שְׁלֹשֶׁת יָמִים אַחֲרֵי אֲשֶׁר-

וַיֹּאמְדוּ
אֲכֹרוֹת

כִּרְתוּ לַהֵם בְּרִית וַיִּשְׁמְעוּ כִּי־קָרְבִים הֵם אֱלֹהֵי וּבְקָרְבָּם הֵם
יִשְׁבִּים: וַיִּסְעוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־עַרְיָהּ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
וַעַרְיָהּ גִּבְעוֹן וְהַכְּפִירָה וּבְאֲדָרֹת וְקָרִית יַעֲרִים: וְלֹא הָבוֹם
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי־נִשְׁבְּעוּ לַהֵם נְשִׂאֵי הָעֵדָה בַּיְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל וַיִּלְגְּזוּ כָּל־הָעֵדָה עַל־הַנְּשִׂאִים:

ענה על שאלה 14 (חובה)

14. מהו ההבדל בין ההתנהגות של הגבעונים כלפי בני ישראל ובין ההתנהגות של שאר עמי כנען כלפי בני ישראל? בסס את דבריך על הכתוב.

ענה על שתיים מן השאלות 15-17.

15. הגבעונים הצטיידו בציווד מיוחד כדי לבצע את מזימתם. כתוב פריט אחד שהצטיידו בו, ותאר כיצד עזר להם פריט זה במזימתם.

16. קרא פסוק 7 שלפניך וגם דברים, כ', 16-18.

הסבר מדוע תחילה היססו אנשי ישראל לכרות ברית עם הגבעונים. בסס את דבריך על הנאמר בדברים, כ', 16-18.

17. קרא פסוקים 14-15 בקטע שלפניך.

בפסוקים אלה יש ביקורת מפורשת על הברית שנכרתה עם הגבעונים. הסבר את הביקורת.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך